

Primera part

En una tarda de diumenge del mes de setembre,
un viatger va arribar a Torquay,
ciutat i port marítim de la costa sud
de Devonshire.

La tarda es presentava càlida i tranquil·la
i les ones del mar,
lleugerament agitades per la brisa,
brillaven sota el sol.

La ciutat estava deserta,
perquè, després d'anar a l'església,
els seus habitants aprofitaven l'interval
entre els **oficis religiosos** per dinar.

El nostre home va recórrer
els carrers més pobres de la població,
en direcció a les cases que vorejaven el port,
i es va parar davant la porta d'una posada
d'aspecte molt net.

Els **oficis religiosos** són els actes de culte propis d'una religió.

El foraster, que devia tenir uns 45 anys,
era un home honrat i d'esperit despert,
i en la seva manera de caminar
es reflectia una certa distinció.
Els cabells, negres i arrissats,
començaven a escassejar als costats del front.
Era ben plantat,
encara que tenia la pell castigada pel sol,
i quan somreia semblava afable i bondadós;
era impossible que no t'agradés a primer cop d'ull.

Per la seva forma de vestir i les seves maneres,
oferia l'aspecte de qui havia viscut temps millors
i ara era pobre;
Però, a pesar del seu gest reservat,
no semblava derrotat
per aquesta circumstància.
Les seves vestimentes eren poc refinades
i estaven cobertes de pols.
Viatjava a peu
i carregava un farcell a l'esquena.

Un **seguici** és
un grup
de persones
que segueixen
algú per fer-li
honors.

L'home va entrar a la posada,
va demanar de menjar,
va deixar el farcell a terra
i va seure a descansar prop de la porta.
Mentre s'estava allà assegut,
un **seguici** fúnebre li va passar per davant.

Era evident que es tractava
de l'enterrament d'una persona humil:
un grup de camperols transportaven el taüt,
seguits de quatre coneguts del difunt.
El rostre d'aquells homes mostrava un **gest greu**,
però n'hi havia tres que semblaven indiferents
i estranys a la tragèdia.

El quart era un noi d'uns 13 anys;
plorava, i estava tan immers en la seva pròpia pena,
que els seus ulls no veien res
del que passava al voltant.

Alguna cosa en la seva aparença
va cridar l'atenció del viatger
quan, per un instant,
el noi va deixar de plorar
i va mirar cap a la porta.
El foraster va pensar
que mai no havia vist uns ulls tan bells.

Es va girar cap a la mestressa de la posada
i li va preguntar qui eren el difunt
i el noi que l'acompanyava.

—El difunt —va contestar la dona—
és el vell Barnet, el pescador.
Aquest noi va anar a viure amb ell,
després que la senyora Barnet morís.

Mostrar un **gest greu** és estar seriós.

—És de per aquí?

—No, senyor.

I ningú no sap d'on va venir.

El que sí que li puc assegurar és
que és fill de persones humils.

Si no, els seus pares mai no l'haurien enviat
a viure a la cabana del vell Barnet.

Els veïns diuen que és un bon noi,
però jo no ho sé.

El viatger va sospirar i va afegir:

—No sé res d'aquest pobre vailet,
però m'ha **commogut** el seu comportament.

Un jove camperol
que estava en una taula del menjador va dir:

—Jo visc a prop de la cabana del vell Barnet
i conec molt bé aquest noi.

És la millor persona del món

i tothom se l'estima.

Sembla que la seva història li interessa.

Si vol, li explicaré tot el que en sé.

El viatger li va agrair aquest oferiment
i es va disposar a escoltar-lo.

Algú es **commou**
quan s'emociona
o s'entendreix
per alguna cosa.

—La cabana del vell Barnet
és a unes tres **milles** d'aquí,
al peu d'un **penya-segat**, al costat del mar,
i envoltada d'arbres.

»És una cabana molt solitària i humil.
Quan puja la marea,
les onades arriben
gairebé fins a la porta,
i, quan bufa el vent,
l'escuma marina pica contra les finestres.

»Els veïns ens preguntem
com és possible que una cabana tan vella
resisteixi el mal temps,
i com és que no li arriben les onades
quan bufen els forts vents del sud.
Però la roca la protegeix del vent i del mar.

»I allí continua,
tal com la conec des que tinc seny,
amb la teulada coberta de **líquens** i molsa.

»En un costat de la cabana hi ha una petita cala
on es deixa el bot de pesca.
També hi ha un **cobert**,
on el vell pescador solia guardar
les xarxes i les veles quan tornava de pescar.

Una **milla** és
una mesura
de longitud
que fa
uns 1.600 metres.

Un **penya-segat**
és una paret
de roca amb
molt de pendent,
gairebé vertical.

Els **líquens**
estan formats
per fongs i algues
i viuen
sobre les roques,
en llocs humits.

Un **cobert** és
un lloc tapat
per protegir
persones o coses
de la pluja
o de la humitat.

»Prop de la casa corre un rierol.
De nen hi anava sovint.
M'agradava llançar-hi vaixells de paper
i veure com baixaven corrent avall fins al mar.
Allà, les grans onades els feien desaparèixer.

»El vell Barnet i la seva dona vivien a la cabana.
Ell era un treballador infatigable.
Sempre era al mar,
a bord del seu petit bot,
fes el temps que fes.
Tornava amb un peix fresc excel·lent,
que venia al mercat de Torquay.

Generalment
es diu que
una persona és
esguerrada
quan li falta
un braç
o una cama
o els té fets
malbé.

»La dona era **esguerrada**
i gairebé no es movia
de la seva vella i desgastada butaca.
Passava les hores cosint les xarxes
o ensenyant a llegir els nens de les granges veïnes.

»La granja de la meva família
era a mitja milla de la cabana.
Jo vaig ser un dels nois
que vam aprendre a llegir
gràcies a la senyora Barnet.
Ella no volia cobrar res per ajudar-nos;
per això, cada diumenge li portàvem
una cistella de fruita i verdura.

A la tardor, sempre li dúiem
una dotzena d'ampolles de la nostra millor sidra.

»Aquesta bona dona va morir
ara fa un any, aproximadament.
Els nens dels voltants vam plorar molt la seva mort,
perquè era una persona bona i afectuosa.
Quan ens ensenyava a llegir,
no ens renyava mai.
L'únic càstig era no deixar que la visitéssim.
També ens feia pilotes de drap,
ens explicava contes,
o ens cantava cançons marineres.
A més, ens cosia els **estrips** de la roba
i feia mil petits serveis més.
Per això l'estimavem tant.

»Barnet es va quedar molt trist
quan la seva esposa va morir.
Ella gairebé no podia ajudar-lo,
perquè amb prou feines es movia de la cadira;
però els dies de tempesta,
quan ell tornava a casa ben mullat,
després d'hores de lluitar contra les onades,
la dona tenia el foc encès i el sopar a punt.
Però ara que era morta,
quan el vell tornava de treballar
havia de fer-ho tot:

Un **estrip**
a la roba
és un forat
o un tall
que s'hi fa
d'una estirada.

anar al mercat amb l'estómac buit,
a vegades mullat de cap a peus,
fer-se el dinar i endreçar la casa.
I no en sabia gaire, de fer aquestes feines.
També s'havia de cosir les xarxes de pesca.
Amb això passava gran part del seu temps,
i ja no podia sortir a pescar tan sovint com abans.

»Aquesta situació el preocupava molt.
Uns dos mesos després de la mort de la seva dona,
va venir a la nostra granja amb llàgrimes als ulls.
Havia pensat que el millor
era abandonar la pesca i marxar cap al nord,
a començar una nova vida.
Ens va dir que, d'ençà que s'havia quedat vidu,
ja no se sentia a gust a la cabana.

»El vell Barnet era un ancià robust,
però els cabells se li havien tornat blancs com la neu.
L'esquena se li encorbava sota el pes dels anys.
Feia molta llàstima sentir-lo parlar d'abandonar
la seva cabana i el seu bot.
Era tot el que tenia al món.

»El meu pare va intentar consolar-lo.
Va insistir que es quedés a dinar amb nosaltres
i va prometre enviar-li la meva germana
de tant en tant per posar ordre a la cabana.

El vell Barnet va tornar a casa seva
una mica més tranquil.

»L'endemà, el vent bufava contra la costa.
Com que no podia sortir a pescar,
es va asseure a cosir les xarxes
en una roca propera a la cabana.
Mentre cosia,
Maurice, el vailet de qui hem parlat,
s'hi va apropar
i va asseure's al costat del pescador.
El noi era foraster, i per això,
després de saludar-se,
tots dos es van quedar en silenci
durant una estona.

Al final, Maurice va dir:

»—Em sembla que el podria ajudar a fer això.
No tinc res millor a fer
i m'agradaria que em deixés intentar-ho.

»—Endavant, i benvingut –li va agrair Barnet–,
però, com és que no tens res millor a fer?
Els bons nois treballen.
No ets de per aquí
i no està bé que un xicot de la teva edat
vagi sol pel món.

